

2004. október 28., csütörtök

6. részvétét fejezi ki Vjeronika Cserkaszova családjának, tisztelettel adóztván egy olyan fontos személyiségnek, aki előmozdította a tájékoztatás szabadságát; sürgeti a fehéroroszországi hatóságokat, hogy alaposan vizsgálják ki ezt a bűncselekményt, és a gyilkost és a cselekedet háttérében meghúzódo személyeket állítsák bíróság elé;
7. úgy véli, hogy a választások és a népszavazás lebonyolításának módja és a rezsím politikai ellenzői ellen azt követően elkövetett erőszakos támadások újabb lépést jelentenek afelé, hogy Lukasenko elnök szinte diktatorikus reszimet hozzon létre Fehéroroszországban;
8. szolidaritását fejezi ki minden, a jogállamiság elvein alapuló, független és demokratikus Fehéroroszorszáért mint az európai nemzetek közösségének tagjáért küzdő fehéroroszországi állampolgárral;
9. meggyőződésének ad hangot, hogy a népszavazást és választásokat követően, sürgősen felül kell vizsgálni az Európai Unió Fehéroroszországgal kapcsolatos politikáját ezen események fényében, és megfelelő változtatásokat kell végrehajtani;
10. felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamok kormányait, hogy folytassák és a lehetőségekhez mérten szigorítsák meg a Lukasenko elnökkel és kormányának tagjaival szembeni elszigetelő politikájukat mindaddig, amíg nem történnek olyan egyértelmű lépések, amelyek a demokratikus értékek és a jogállamiság tiszteletben tartására való hajlandóságukat bizonyítják;
11. sürgeti a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamok kormányait, hogy készítsenek cselekvési tervet annak érdekében, hogy – a többi demokratikus országgal és nemzetközi szervezettel együtt – további módokat találjanak a még meglévő fehéroroszországi demokratikus erők támogatásának növelésére és a fehéroroszországi civil társadalom demokratikus változáson fáradozó tagjainak hatékonyabb segítésére azáltal, hogy az EU által az ország számára nyújtott pénzügyi eszközöket felülvizsgálják;
12. felhívja különösen a Bizottságot, hogy sürgősen vizsgálja meg azokat a lehetőségeket, amelyekkel támogatni lehet a fehéroroszországi állampolgárok semleges tudósítását, valamint egy speciális oktatási program kialakítását, amely ösztöndíjakat nyújt fehéroroszországi fiatalok és diákok számára, akik az Európai Unióban kívánnak tanulmányokat folytatni, továbbá a pénzügyi támogatások lehetőségét azon felsőoktatási intézmények számára, amelyek készek fehéroroszországi diákok fogadására;
13. felhívja a Tanácsot, hogy célzott szankciókról határozzon a fehéroroszországi rezsím tagjaival szemben, ideértve a fehéroroszországi hatóságok tagjai – így többek között a súlyos választási jogsértésekért felelős személyek – elleni vízumtilalomról szóló szabályok kiterjesztését, valamint biztosítson növelt összegű anyagi támogatást humanitárius és gazdasági segélyek révén a rezsimmel szembeszegülő önkormányzatok számára;
14. felhívja a soros elnökséget, hogy a fehéroroszországi helyzetet tűzze a 2004. november 11-én, Hágában sorra kerülő következő EU-Oroszország csúcstalálkozó napirendjére, tekintettel a két ország közötti szoros kapcsolatokra;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanács, a Bizottság, a tagállamok parlamentjei és kormányai, Fehéroroszország kormánya és parlamentje, valamint az EBESZ Parlamenti Közgyűlése és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése részére.

P6_TA(2004)0046

Közelgő választások Ukrajnában

Az Európai Parlament állásfoglalása a közelgő elnökválasztásról Ukrajnában

Az Európai Parlament,

- tekintettel Ukrajnával kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira,
- különös tekintettel 2004. március 11-én elfogadott, Ukrajnával kapcsolatos állásfoglalására ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P5_TA(2004)0185.

2004. október 28., csütörtök

- tekintettel az Európai Közösségek és tagállamaik és Ukrajna között 1998. március 1-jén életbe lépett partnerségi és együttműködési megállapodásra ⁽¹⁾,
  - tekintettel az Európai Tanács 1999. december 11-i helsinki ülésén elfogadott, Ukrajnával kapcsolatos 1999/877/KKBP európai tanácsi közös stratégiára ⁽²⁾,
  - tekintettel az EU-Ukrajna parlamenti együttműködési bizottság 2004. február 16-17-i ülésének zárónyilatkozatára és ajánlásaira,
  - tekintettel a Bizottság 2004. május 12-i, az európai szomszédsági politikáról szóló közleményére (COM(2004)0373),
  - tekintettel a 2004. július 8-i hágai Ukrajna-Európai Unió csúcsértekezlet közös állásfoglalására,
  - tekintettel az Európai Unió nevében a soros elnökség által az ukrajnai sajtószabadsággal és a közelgő választásokkal kapcsolatban tett nyilatkozatra,
  - tekintettel az Ukrajnában tartózkodó nemzetközi hosszú távú választási megfigyelőcsoport időközben tett nyilatkozataira,
  - tekintettel határozatára, amely alapján ad hoc küldöttséget küld a választások lebonyolításának megfigyelésére,
  - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az Unió európai szomszédsági politikája méltányolja Ukrajna európai törekvéseit és Ukrajna mint fontos szomszéd és mint az uniós tagállamokhoz szoros történelmi, kulturális és gazdasági kötelekkel kapcsolódó stratégiai partner jelentőségét,
- B. mivel az európai szomszédsági politika keretében cselekvési terv készül, amelynek javaslatai az Ukrajnában az EU politikáiba és programjaiba való fokozatos beilleszkedését elősegítő politikai és intézményi reformokat ösztönzik,
- C. rámutatva arra, hogy az érdemi és kiegyensúlyozott partnerkapcsolat csak közös értékeken és normákon alapulva tud fejlődni, különös tekintettel a demokráciára, a jogállamiságra és az emberi jogok tiszteletben tartására,
- D. mivel az ukrajnai elnökválasztásra 2004. október 31-én, a lehetséges második fordulóra pedig 2004. november 21-én kerül sor,
- E. mivel e választások egyértelmű próbát jelentenek majd, hogy az ukrán hatóságok milyen mértékben kötelezték el magukat a közös európai értékek és normák megvalósítása mellett,
- F. mivel az igazán szabad és tisztességes választások előfeltétele egy olyan politikai kampányidőszak, amelynek során sem adminisztratív lépések, sem erőszak, megfélemlítés vagy rendészeti vagy biztonsági szervek általi fogva tartás révén nem gátolják a pártokat és jelölteket abban, hogy nézeteiket az állampolgárok tudomására hozzák, ideértve nyilvános gyűlések tartását, és a televízió (különösen az állami tulajdonban lévő, országos tévécsatornák), rádió, nyomtatott és internetes sajtó eszközeihez való akadálytalan, hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést,
- G. mivel a választások napja közeledtével a kampányhangulat napról napra egyre feszültebb és maga a kampány egyre inkább kiélezett jelleget ölt,
- H. tekintettel a 2004. október 23-án, szombaton Kijevben és más ukrán városokban lezajlott, szabad és tisztességes választásokat követelő tömegtüntetésekre,
- I. mivel a nemzeti és nemzetközi megfigyelők több esetben észrevételezték az államigazgatás beavatkozását a jelenleg hivatalban levő Janukovics elnök javára és fő ellenfele, Juscsenko elnökjelölt hátrányára,

⁽¹⁾ HL L 49., 1998.2.19., 3. o.

⁽²⁾ HL L 331., 1999.12.23., 1. o.

2004. október 28., csütörtök

- J. mivel Ukrajna több választókerületében előfordult, hogy állami tisztséget betöltő hivatalnokok és állami szervek próbálták a szabad gyülekezést, szólásszabadságot és szabad és tisztességes politikai kampányt akadályozni anélkül, hogy ezt az ukrán kormány elítélte vagy orvosolta volna,
- K. mivel komoly állítások hangzottak el arról, hogy az ukrán kormány televíziót és rádiót, illetve állami és regionális közigazgatási forrásokat – ideértve alkalmazottakat is – vetett be egyik elnökjelölt választási kampányának támogatására, súlyosan veszélyeztetve ezzel a köztisztviselői szolgálat politikai semlegeségét és megszegve az ukrán törvényeket,
- L. mivel az ukrán titkosszolgálat terrorizmusellenes nyomozást indított az ellenzéki diák csoport, a Pora ellen és házkutatást tartott a szervezet kijevi irodáiban, a szervezet több tagját is letartóztatva; mivel más ukrán városokban a Pora aktivistái ismételten rendőrség általi zaklatásról és bántalmazásról számoltak be,
1. hangsúlyozza az EU és Ukrajna közötti megerősített kapcsolatok fontosságát, és ismételten megállapítja, hogy a nagyobb stabilitás, biztonság és jólét európai kontinensen való megvalósítása, illetve az új választóvonalak megjelenésének elkerülése érdekében együttműködésre van szükség;
  2. erős és folyamatos támogatásáról biztosítja az ukrán népet azon erőfeszítéseiben, hogy teljesen működő demokráciát teremtsen, és megvalósítsa a jogállamiságot, illetve az emberi jogok tiszteletben tartását Ukrajnában;
  3. kiemeli, hogy az Ukrajna és az Európai Unió közötti kapcsolatok fejlődése szempontjából rendkívüli jelentősége van a közelgő választásoknak, különösen a választási folyamat során alkalmazandó demokratikus szabályokra érvényes nemzetközi normák betartásának;
  4. mélyszéles csalódását fejezi ki az ukrain elnökválasztási kampány eddigi lefolytatásával kapcsolatban, és sürgeti Ukrajna kormányát, hogy e területen tegyen eleget az Európa Tanács és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) égisze alatt fennálló vállalásainak;
  5. sürgeti az ukrán hatóságokat, hogy vessenek véget a választási eljárások jelenleg is tartó megsértésének, tegyék lehetővé a választók számára a szabad választást és garantálják, hogy a jelöltek, az ellenzéki pártok tagjait és a független sajtószerveket semmilyen szinten nem éri megfélemlítés vagy bántalmazás kormánytisztségviselők részéről;
  6. határozottan elítéli a Pora diákcsoportot és tagjait ért erőszakos és diszkriminatív jellegű, titkosszolgálati és más rendészeti támadásokat;
  7. hangsúlyozza, hogy a választási vitás ügyek vizsgálatába a bíróságok ne avatkozzanak be, a bírácoknak pedig megfelelő képzést kell biztosítani a választási jog területén;
  8. üdvözlöi Ukrajna kormányának elkötelezettségét az iránt, hogy lehetővé teszi hazai és nemzetközi megfigyelők számára a választások figyelemmel követését, a választási folyamat minden szakaszához való akadálymentes hozzáférést, ideértve a nyilvános kampányeseményekre való bejutást, a jelöltekkel való találkozást, a hírsajtóhoz való hozzáférést, a szavazás, illetve az eredmények választások utáni közzétételének, valamint a választások során felmerülő nehézségek és panaszok kezelésének megfigyelését;
  9. határozott felhívást intéz a Tanácshoz és a Bizottsághoz, hogy erőforrásaikat teljes mértékben vegyék igénybe annak biztosítása érdekében, hogy a tisztességes és szabad választások tartásának valamennyi szükséges feltétele teljesüljön Ukrajnában, továbbá hangsúlyozza, hogy amennyiben jelentős csalás ténye árnyékolná be a választásokat, komolyan felül kell vizsgálni a kétoldalú kapcsolatokat;
  10. felhívja a Bizottságot, hogy a szomszédságpolitikai tervbe az ukrán civil társadalom erősítését célzó intézkedések is szerepeljenek;
  11. folyamatos támogatásáról és segítségéről biztosítja az ukrán népet a szabad és nyílt demokratikus rendszer megalapozását, a virágzó piacgazdaság megteremtését, illetve azt illetően, hogy országuk a demokratikus nemzetek európai közösségében elfoglalhassa az őt megillető helyet;
  12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európa Tanács főtitkárnak, az EBESZ főtitkárnak, az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Irodája igazgatójának, valamint Ukrajna kormányának, elnökének, és parlamentjének.